
REPRESENTANTSKAPSSAK 06/16

STYRETS VURDERING AV MUSEETS ØKONOMISKE SITUASJON

Går til

Representantskapets medlemmer

Representantskapsmøte

10. mars 2016

Saksbehandler

John Olsen

Saksfremlegg

I forbindelse med den årlige rapporteringen og søknad om driftstilskudd fra Kulturdepartementet, skal museet gi en vurdering av den økonomiske situasjonen. Tidligere var det spesifisert at dette skulle være "styrets vurdering". Dette er ikke lengre spesifisert, men VAM har fortsatt praksisen med å legge denne delen av søknaden, sammen med hovedprioriteringene for nye tiltak, frem for styret.

I søknaden for 2016 uttalte museet (styresak 04/15):

Styret betrakter den økonomiske situasjonen som utfordrende. I 2014 karakteriserte de den som stram. For å bedre på situasjonen, har styre arbeidet ut fra tre strategier:

- 1. Be representantskapet pålegge kommuner og fylkeskommuner en indeksregulering som i større grad tar høyde for lønnsvekst.*
- 2. Øke egeninntjeningen.*
- 3. Arbeide for at det statlige tilskuddet økes.*

Ad. pkt. 1 har en de siste årene lyktes, ved at representantskapet har vedtatt en indeksregulering for kommunene og fylkeskommunen på samme nivå som Kulturdepartementet, da denne tidligere har tatt høyde for reell lønns og prisvekst.

Ad. pkt. 2 er det i 2014 gjennomført et arbeid i forhold til posisjonering som grunnlag for en sterkere markedstilpasning. I 2015 følges dette opp med markedsplaner for alle avdelinger. VAM har stor tro på at et målrettet arbeid vil kunne øke besøket og inntjeningen vesentlig (jf. senere i søknaden). Det arbeides i forhold til sponing når det gjelder nye utstillinger osv., men sammenfall med nedgangstider i offshore industrien gjør arbeidet krevende. Ad. pkt. 3 økte Kulturdepartementet fra 2014 sin bevilgning til samlingsforvaltning og fra 2015 til vedlikehold på Setesdalsbanen og museets bygningsmasse, noe museet er svært glade for. Disse tiltakene har vesentlig bedret museets mulighet til å løse kritiske oppgaver innen disse feltene. VAM har fokus på at de økte tilskuddene til samlingsforvaltning og vedlikehold på banen ikke spises opp av lønn. Et sentralt lønnsoppgjør, som for VAM endte opp på rundt 4 % (2014), kombinert med en indeksregulering fra KUD på i underkant av 1,9 % forsterker imidlertid utfordringene i den daglige driften. Styret er også bekymret for «smitteeffekten» i forhold til kommunenes og fylkeskommunens regulering av egne tilskudd, jf. strategisk grep 1 ovenfor.

Vest-Agder-museet har en høy andel av sine driftsmidler bundet opp i lønn. Dette er en konsekvens av at avdelinger som f.eks. Sjølingstad Uldvarefabrik er avhengig av en større stab for at produksjonen skal kunne videreføres eller sikkerhetskravene ivaretas, samt museets desentralisert struktur, med mange avdelinger spredd rundt i fylket.

Det ble i 2013 inngått en intensjonsavtale om konsolidering mellom VAM og D/S Hestmanden/Norsk krigsseilmuseum. En forutsetning for konsolidering, er at videre drift, samt gjenstående investeringer knyttet til klargjøring for formidling, dekkes med eksterne midler/økte tilskudd.

Styret behandlet administrasjonens forslag til søknad med prioriteringer til Kulturdepartementet i sak 05/16 og gav sin tilslutning til følgende uttalelse:

Styret betrakter den økonomiske situasjonen som utfordrende og arbeider nå ut fra følgende strategi for å bedre på situasjonen:

1. Øke egeninntjeningen.
2. Arbeide for at de statlige tilskuddene økes i takt med nivået på statlige overføringer til kommunene.

Styret har tidligere hatt å "Be representantskapet vedta en indeksregulering for fylkeskommune og kommuner som tar høyde for lønnsvekst" som punkt 1. Dette har en nå lyktes med, gjennom at representantskapet de siste årene har vedtatt en indeksregulering på nivå med statens økning til kommunene.

I forhold til dagens pkt. 1, så er arbeidet med posisjonering i ferd med å gi resultater. I 2015 er dette fulgt opp med utarbeidelse av markedsplaner for alle avdelinger. Det er videre vedtatt å fra 2016 engasjere en dedikert markedsfører, samt inngå et strategisk markedssamarbeid med Backer & Bang. VAM har stor tro på at et målrettet arbeid vil kunne øke besøket og inntjeningen vesentlig. Det arbeides i forhold til sponsing når det gjelder nye utstillinger osv., men sammenfall med nedgangstider i oljeindustrien gjør arbeidet krevende.

Ad. pkt. 2 er lav indeksregulering fra Kulturdepartementet et uheldig signal til de andre bidragsyterne. Fylkeskommune og kommunene opplever at de allerede nå bidrar med en uforholdsmessig stor andel, vesentlig større enn hva de oppfattet var intensjonen ved konsolideringen (signal om 60/40). En fortsatt lav indeksregulering fra stat vil kunne innebære at regionale og lokale bidragsytere "følger opp" og også reduserer sine bidrag, noe som vil forsterke den negative spiralen ytterligere. Den lave indeksreguleringen fra Kulturdepartementet gir også museet et reelt mindre handlingsrom fra år til år. Allerede i dag finansierer VAM tilnærmet alle utviklingsprosjekter gjennom ekstern/privat støtte. Lav indeksregulering rammer derfor umiddelbart museets kjerneoppgaver som bygningsvedlikehold, registrering, skoleformidling osv., oppgaver det er svært vanskelig å få privat støtte til å gjennomføre.

VAM opplever også at det i liten grad blir tatt hensyn til de ulike museenes kompleksitet når man vurderer tilskuddsnivået. VAM forvalter flere teknisk industrielle kulturminner. Disse er både økonomisk og personalmessig svært krevende å drifte i forhold til andre typer museer.

VAM gjennomførte pr 01.01.16 en konsolidering med DS Hestmanden/Norsk krigsseilermuseum. En forutsetning for å videreføre konsolidering etter 01.01.17 er at det kommer sikkerhet for varige driftsmidler til vedlikehold og formidling. Museets egenkapital var pr. 31.12.15 ca. 25,8 millioner kroner (15,1 mill. kroner er investert i anleggsmidler i 2015), hvorav 5,7 mill. kroner er avsatt i bundne driftsfond og 4,9 mill. kroner i disposisjonsfond. Likviditeten er tilfredsstillende. Oppnådde egeninntekter i 2015 er rundt 11 % av de totale driftsinntektene. Pensjonspremie og pensjonskostnader har de siste årene vært sterkt økende i museumssektoren, og fremtidige pensjonsforpliktelser dekkes ikke av avsatte pensjonsmidler og medfører en latent, fremtidig forpliktelse som potensielt kan resultere i et kapitalunderskudd.

I forhold til prioritering av nye tiltak i museet, hadde VAM i søknaden for 2016 driftsmidler til D/S Hestmanden/Norsk krigsseilermuseum som prioritet nr. 1 og midler til en markedsfører som prioritet nr. 2. Det foreslås å videreføre disse i søknaden for 2017, med samme rekkefølge i forhold til prioritering.

Forslag til vedtak

Representantskapet tar saken til orientering.

Vest-Agder-museet IKS